

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagoz)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

LA SETMANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA. pessetes 1'50 — EXTRANGER. 2'50

LA SETMANA

EN poc, durant els passats vuit dies, hi ha hagut que espigolar en el camp de l'informació indígena. Descartada la vaga de Huelva, que ha tingut moments de veritable gravetat, tan encalmada s'ha presentat aquesta setmana la «producció nacional» de

notícies que, pera oferirne al lector algunes que valguin la pena, es d'absoluta precisió acudir al «mercat» extranger.

Anemhi, doncs, a donarhi una volteta.

Diumenge, a París, al acabar M. Briand d'inaugurar el monument que al Jardí de les Tu-

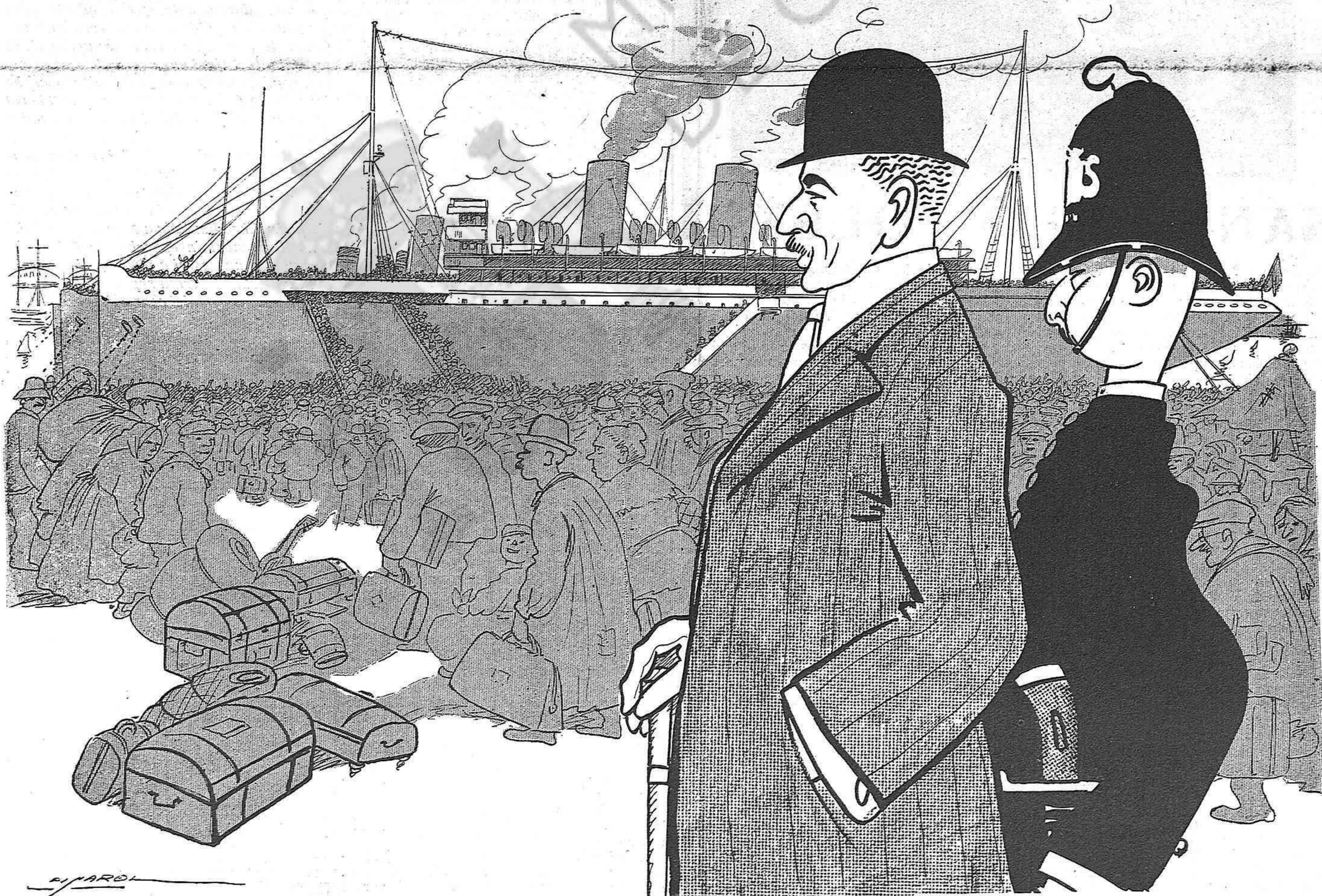
lleries s'ha aixecat a M. Ferry, sigué objecte d'un petit atentat.

Un home d'aspecte modest va acostarse al president del Govern y, alsant al puny, li pega un cop al barret, que, naturalment, rodà per terra. El public, creientse que M. Briand havia sigut ferit, va tirarse indignat al damunt del desconegut, y costà no pocs esforços el

lliurarlo de les ires dels més exaltats, empenyats en jugarli una mala passada.

Interrogat l'agressor, manifestà que's diu Lacour y que no sent envers M. Briand la menor antipatia.—Tot el meu odi—va afegir—el tinc al règim polític que ell representa. Per xò, solament per xò, volia pègarli.

Es dir, total res. Fins ara, tot induceix a

EL NOU GOVERNADOR CIVIL:—Dos mil setcents vintitrès emigrants... ¡Això es magnific!... Vaig a posar desseguida un telefonema an en Canalejas: «Señor Presidente: Comercio barcelonés, brillantísimo aspecto. Sobre todo, la exportación de carne humana.»

creure que'l tal Lacour, més que un temible enemic del règim, es un pobre alienat.

**

Bastant més serio es lo que en aquest moments està succeint a Mejic, aont numerosos elements, cansats de la llarga dictadura del general Porfirí Diaz, han provocat un moviment insurreccional que, segons les darreres notícies, va extenentse com taca d'oli.

Conseguirà el vell president reduir als revoltosos y afirmarse en el lloc que desde fa tants anys usufructua?

La vaguetat dels informes que posseim no permet aventurar suposicions de cap gènero, però de totes maneres, pot casi assegurar-se que's darrers temps de poder del indomable octogenari no seran tan tranquilis com ell deuria desitjar.

**

Y prou, per avui.
L'actualitat, m'irissela per allà ont se vulgui, no dona més de si.

PIF-PAF

aquest amor, indirectament, van a la bellesa que directament no cerquen.

Hores de la meva vida que jo he passades ab tu, Sant Lleó Tolstoi, amarantme l'ànima ab la divina mentida dels teus ensomnis, passegantme per la ciutat ont tu eres el patriarca, entre l'austeritat d'uns conreus pacífics, entre *isbas* que fumegen a manera d'altars, ècom diria avui, en l'hora del teu *transit*, la llevant d'excelència que deposaren en mi mateix? Jo vaig sentir despertarme'm a dintre meu, en aquells moments, la bondat abscondida; y si a vegades m'ha semblat escoltar sobre'l correr de la meva ploma l'aleteig d'una aura de bé, a vosaltres ho dec en primer terme. Sobre'l secs eruditismes del devorador de llibres que hi ha en mi, sobre el divagar filosòfic, o l'imaginari poetic, o les calrades polítiques, y els odis d'escola, y els cenacles de *coterie* literaria, sempre una secreta amor m'ha impulsat l'esperit envers la figura de Tolstoi, ab tot y que ni la meva intel·ligència podia creurehi, ni els meus afectes de refinat literari podien trobarhi consonància...

Les meves notes de lector desborden en comentaris sobre'l llibres seus, com a desdoblaments de la meva vida. Qui podria condensar en articles de periodic un judici sobre aquella obra espandida en tantes ramificacions, el moralista, l'exègeta, el novelador, el critic? En aquest setmanari, de caràcter primordialment popular, no vull referirme més que a l'obra de Tolstoi com a conductor de multituds.

Entesa així, l'obra de Tolstoi es la més alta expressió de l'acracia, de l'anarquisme en tota la noblesa dels mots. La primera de les conviccions de Tolstoi consisteix en negar el dret de forsa d'uns homes sobre'l altres. Estava reservat a Russia el reunir, com a productes oposats d'una mateixa malura del medi ambient, la negació agressiva y tràgica de Bakounine, dels nihilistes, de Kropotkin, y l'affirmació de l'amor humà com a contrapès de la negació del dret a la violència, en Lleó Tolstoi. Aquells, en un poble d'esclaus, són els Espartacs, aquest es l'Epicte.

Les divinacions metafòriques de tots els fundadors, sempre poetes, com a tals fundadors, degeneren en baixes creences literals (religions) y baixes mímiques superstitioses (culte). Es que'l poeta no creu en el sentit directe y literal de les seves imatges-símbols; y la plebs perd la noció del sentit metafòric y s'arrapa a l'interpretació grossera, infantil, literista. Però, de sobte, ve un home excels, un alt heresiarca, qui retorna les coses al sentit originari, distingint entre la metafora y l'objecte cultural; defineix *directament* els símbols, pera que resti neta la significació de les intencions primaries. Els estandarts y les imatges se tornen de roba y fusta, perdent la condició de *fetiches*, o petits idolis; però la doctrina recobra l'espíritualitat ab que brollà de la paraula messianica. Tolstoi, en suma, no ha fet més que repetir, en l'accent de Galilea y Jerusalem, la paraula del Crist; y les Iglesies, grans desfiguradores d'aqueixa paraula, han tronollat, vedant als homes la coneixensa de la predicació de llum...

En rigor, tota la doctrina tolstoiana, aura de budhisme sobre una rassa de barbres cristians, impermeables a l'invasió de l'helenisme, pot esser resumida en la màxima evangèlica que'ls eclesiastics pseudo-cristians, han volgut fer oblidar: «No resistiu al malvat.»

Veieu un món, el món modern, qui trepida sota les vostres passes ab l'anunci de properes erupcions. Els treballadors dirieu que afilen l'eina, pensatius, ab els ulls perduts en impossibles ensomnis. Tremolars d'ansies venjadors treballen les humanitats.—Y un home, Tolstoi, entre la multitut ronca, crida ab veu sobrehumana, amarada de bell absurd: *No resistiu al malvat!* Sectes nombroses se reuneixen entorn d'ell. Els *doukhoborts*, en la Russia pre-toriana y bèlica, refusen pendre les armes, acceptant el martiri y oferint la sang propia pera no vessar la sang dels demés.—Y el vell segueix cridant: «Patriotisme y cristianisme són coses que no poden coexistir!»—Y l'exèrcit de pau obrí els llavis, com a una comunió, an aquella aigua nova, promesa ja per Jesús en el pou de Samaria.

Veu de sinceritat, de llògica terrible, entre una societat hipòcrita que fonamenta el seu sistema de forsa y de guerra en la doctrina condemnatoria de tota guerra y de tota forsa... «Hi ha que decidir-se y optar entre Crist y la societat present», ve a dir el gran vell. L'Iglésia ha tingut per missió secular un engany: l'armoniació entre la doctrina de Jesús y les conveniencies socials o polítiques; la prostitució d'aquella doctrina pera ferla util als poderosos de la terra; la consagració de les concupiscències del poder com a reflectes de la voluntat divina. L'Iglésia es l'Anticrist, y les armes de les nacions són el seu instrument! Caifas y Herodes han suplantat al fill de Maria!

...Allà enfora, en la planura glassada ja, l'enterrament acaba de transcorrer. Les multituds, aquelles multituds russes, barreja de les grans violències ab les grans renunciacions, se corben fins a terra com davant la més alta de les grans desenes humans presents. Les llàgrimes dels ho-

mes cauen sobre'l terrer com un bateig d'ànima dolorosa. Les banderes, que'l vell no aimava, s'endolen en les altures, perquè *saben*, elles també, ab la seva vaga naturalesa d'idols, que aquell gran mort es la Russia, la gran Russia d'exportació, la Russia adocrinadora del món, la Russia-univers, la Russia que s'incorpora a tots els homes y a totes les terres ab l'unic imperialisme veritable... Y els popes mesquins, y aquell Sant Sinode aont hi ha ecos de sanhedri jueu, y aquella ortodoxia, vil esclava dels Czars pontificals, qui tingüe la gosadia sacrilegia d'insultar al sant en l'agonia, oferintl *la salvació de l'ànima* a canvi de negar, ab un defalliment d'home cultural, tota una vida de gloriosa pureza, sent, davant els *iconos* ridiculs, enroscàrseli en l'ànima el corc de la gran mentida secular, refugiada allà contra el conjur de l'home formidable...

GABRIEL ALOMAR

Per la memoria d'en Bartrina

El Sr. Roca y Roca se'n enfada ab el propietari de LA CAMPANA DE GRÀCIA per que en la nova edició de l'«Algo»*, d'en Bartrina, s'ha suprimit la dedicatoria an aquell senyor.*

Permeti's el Sr. Roca y Roca: ens sembla que hi ha, en aqueixa qüestió un equívoc; perque'l Sr. Roca y Roca, qui se'n disgusta avui no es, certament, el Sr. Roca y Roca a qui va esser dedicada la «primera edició» del llibre d'en Bartrina. Aquell senyor era un antic anticlerical, compenetrat ab l'esperit de les nostres publicacions y també ab el de l'ilustre autor de l'«Algo»*... En canbi, el Sr. Roca y Roca d'ara es un bon burgès convers, qui ha donat a l'Iglesia catòlica la gran satisfacció d'unes segones nupcies ab cantics celestials, pregaries de monges y nodrida lluminaria de ciris; es un bon senyor qui, davant dels «fets vandàlics», va fer penitència pública de les seves antigues faltes de periodista, votà com un anyell la protesta de l'Ajuntament, y en les seves correspondencies a cert diari d'Amèrica ha ajudat a la feina dels mauristes y col·laborat ab la missió dels Azorín o dels Salvador Canals.*

L'editor y propietari de l'obra d'en Bartrina (qui no ha estat mai editor del senyor Roca y Roca), ademés de creure's en el perfecte dret de considerar la dedicatoria d'aqueix llibre limitada a la primera edició, y no eternament inseparable de l'obra, ha cregut fer un servei a la memòria pura de l'anticlerical Bartrina separant de les seves poesies el nom del convertit, pera deixar en tota integrat la memòria d'aquest gloriós autor y la memòria del primer editor, Sr. López Bernagossi, qui segurament no hauria seguit el gust del Sr. Roca y Roca en les seves apostasies. De manera que no ha fet més que suprir lo que, en conciencia, haurien fet sens dubte els dos morts benemerits, incapassos de voler, com a portada d'un llibre immortal, la dedicatoria a una pobre debilitat humana.

Preparant l'Assamblea

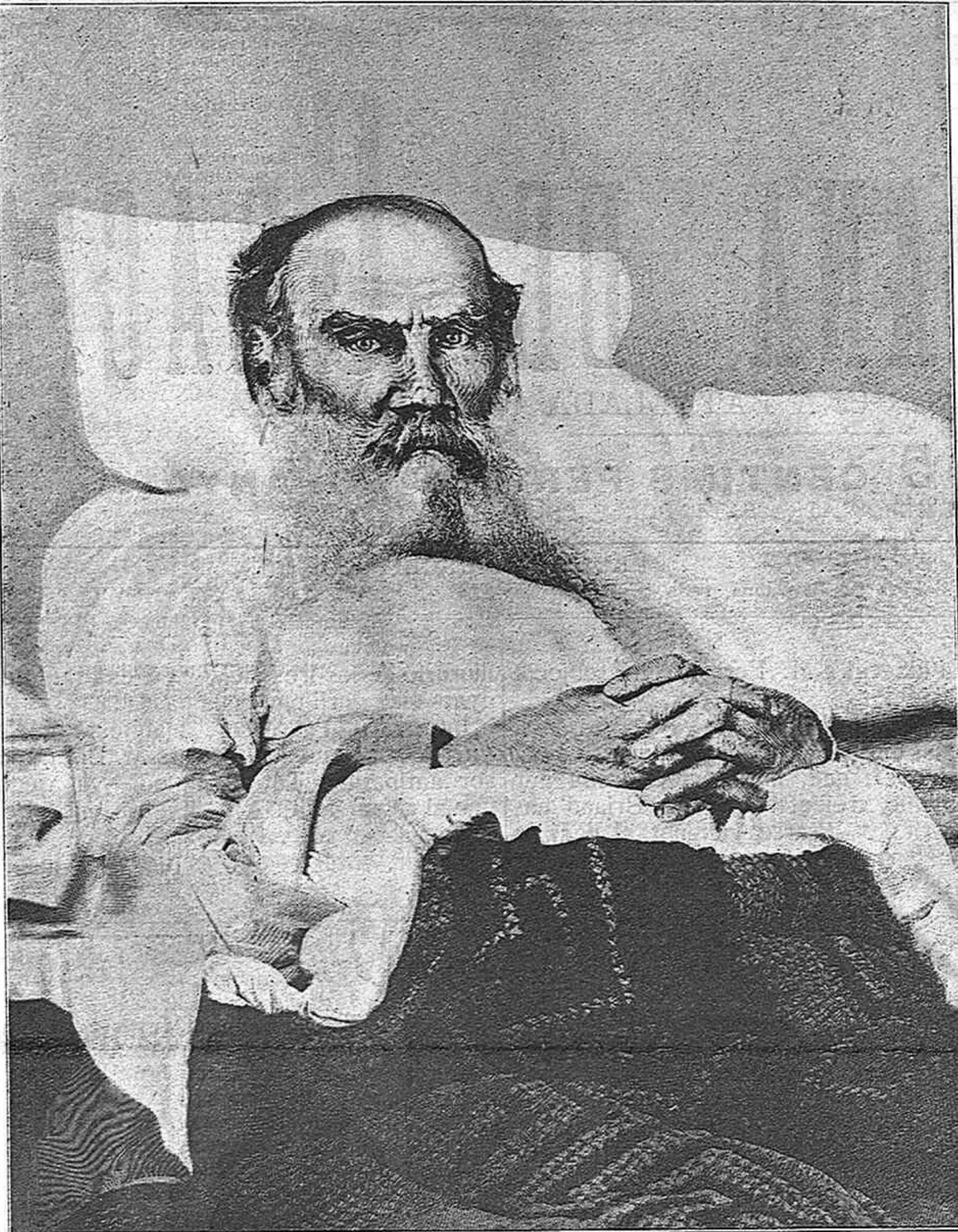
Reunit el Consell provisional de l'Unió Federal Nacionalista Republicana, ha acordat convocar pèra'l vinent Janer l'Assamblea d'organització pre vista en les bases aprovades el 24 d'Abrial del present any.

A fi de que'ls nostres lectors les conequin, pu bliquem a continuació les

Regles pera l'elecció de representants

I.—Abans d'acabar el mes de Novembre se constituirà tots els Municipis de Catalunya una Junta provisional, en la que hauran de tenir igual intervenció cada un dels partits que's reforonen en l'U. F. N. R. A. Barcelona hi haurà una sola Junta provisional que formarà un cens per cada un dels districtes municipals, inclouent Sarrià en el districte VIII y Sant Adrià y Santa Coloma de Gramanet en el districte IX. Aquestes Jutes municipals convidaran als federalists nacionalistes a inscriure's en el cens de la comunitat desde'l primer al 15 de Desembre prop-vinent.

II.—Podran inscriure's tots els ciutadans de 20 anys en amunt. Per cada ciutat s'estendrà una fulla d'inscripció. Les fulles d'inscripció s'exposaran al públic y tots els inscrits podràn demanar la no admissió d'un ciutadà dirigint-se a la Junta municipal, que resoldrà públicament. El dia 18 de Desembre s'exposarà al públic el cens aprovat per la Junta.

SANT LLEÓ TOLSTOI

Es l'estepa russa, part integrant dels grans deserts asiàtics, ont totes les religions han comensat tal volta. Sobre el *mujick* pesa la tradicional barbarie despòtica dels senyors, corona, y potser contrastada, pel Czar. ¿Voleu medi més favorable a la formació d'aquella moral d'esclaus, senyalada per Nietzsche com a produc de d'una convicció de l'impotència pera alliberar-se de les tiranies? Però aqueixa moral d'esclaus pot arribar a les proporcions de la sublimitat y de l'heroisme quan s'encarni en un temperament nadiu d'aristòcrata que li dongui els caràcters de deslliurament de l'ànima, y fassi *planer* sobre totes les coses temporals y baixes el sentit d'una norma divina de bé. Aleshores (en un veritable ideal de santetat) l'home arriba a super-home per una escala ben diversa de la de Nietzsche, però no certament inferior. En comptes d'aspirar a la victòria y al domini sobre'ls demés homes, aspira a la victòria y al domini sobre la bestia interior. Hi ha un titol de poesia de Victor Hugo que expressa be els procediments per què s'arriba an aqueix estat, que podria anomenar-se elevació de l'ànima sobre el cos: *Rupture avec tout ce qui amoindrit*.

Mireu: allà, en les terres de contemplació, s'estén la Russia. Una horrible llegenda de martiris y execucions l'envolta. Per moments, en les pàgines de la premsa occidental, l'ona de la sang russa posa una rogor de foc. Ara mateix, Korolento, en el *Mercure de France*, contava les etapes darreres d'aquell martirologi. Tots nosaltres, homes plenament europeus, hem clos els punys contra la visió monstra, y ens hem negat fins a la cortesia davant les representacions oficials moscovites. Però nosaltres tenim, sí, la nostra Russia, y la seva capital se deia *Tolstoi*. Tolstoi excusava, ab una immensa apoteosi de bondat, la maldat immensa. La seva figura blanca, que recordava a Job, tenia no sé quina virilitat de semi-deu primitiu, con si encarnés aquella oríginaria excelència dels homes segons el somni

optimista de les Arcadias. ¿Quina mà hi haurà hagut mai, més digna d'esser besada en un homenatge que fos quasi un culte? El qui ha penetrat be la lectura de Tolstoi ha coneugut un sant.

Jo crec que cada un de nosaltres té en l'interior, en potència, condormit, un passionat qui's decidirà quan trobi el seu autor, l'autor capas de desgartarlo, com el príncep despertava en el bosc encantat la Bella adormida. Doneu la lectura d'un marquès de Sade a l'home que tingui una *Infra-Bestia* ensopida en el cor com una serp conglossada, y el veureu revelar-se tot seguit ab violència. Doneu a llegir Tolstoi a l'home nadiu bo, que no ha escoltat mai el verb de suscitació capas de llibertar-lo dels prejudicis ambients y educatius, y el veureu correr darrera l'apostol y convertir en comunió la seva lectura. Si el cel cristia fos una realitat, d'imatges els mereixements d'aqueixs gegants Tolstoi, que podria ferse accompanyar davant de Déu per un immens seguici d'ànimes redimides? El seu do de llàgrimes arriba a mai superades emotivitats. Hi ha pàgines seves que jo no podrà llegir sense ennuegar-me'm la veu y velar-se'm els ulls en un espau de dolorosa delicia.

El desert—s'ha dit—es monoteista.—Però aquet monoteisme pot resoldre's en forma mística, o sia en forma de poesia ultra-vident, y en forma ascètica, o sia de suprema purificació o rabejament moral, a manera de baptisme inicial de vida nova. Tolstoi no es mai un mistic. Es un ascetic. Jo crec que en la seva persona acaba de desapareixer un dels més als exemplars d'home que la terra hagi mai produït; jo crec que'l seu nom serà, ab el temps, d'una iluminositat igual a la dels Marc Aureli o Sant Francesc d'Assís; però la seva voluntat no té per fi, com la dels super-homes més abundants, un ideal de bellesa, sinó una consagració de la vida tota a l'objectivitat del bé. Direu que aquets homes alsen una pira y s'hi ofereixen a la flama purificadora de l'amor a tots; y per

III.—El dia 26 de Desembre seran elegits sis representants per cada partit judicial de Catalunya. La Junta municipal actuarà com a Comitè electoral. Badalona quedarà ajuntada, però aquell sol efecte, al districte de Granollers.

A Barcelona la Junta nomenarà una taula per cada un dels deu districtes municipals, y en cada un d'ells s'hi elegeran sis representants.

La Junta de la població que sigui cap de districte, autoritzada ab un delegat de cada una de les Jutes que n'hi hagin enviat, se reunirà el dia 31 de Desembre pera fer l'escrutini general de totes les actes que hauran enviat anticipadament certificades totes les Jutes municipals del districte, y proclamarà representants del districte als sis ciutadans que hagin tingut més sufragis. Si entre els elegits n'hi haguessen més de la meitat que no residissin habitualment en el districte, proclamarà als tres residents y als tres no residents que hagin tingut més vots. En cas d'empat se resoldrà per sorteig. Si en la setmana de l'escrutini general se fa fira o mercat en la població cap del districte, l'escrutini's farà el dia de la fira o mercat. Les Jutes de districte enviaran acta certificada dels resultats de l'escrutini al Consell provisional de l'U. F. N. R.

IV.—En els dies 6, 7 y 8 de Janer de 1911 se reunirà a Barcelona l'Assamblea de l'Unió Federal Nacionalista Republicana. Hi tindran veu y vot els representants dels districtes, que acreditaran el seu nomenament per certificació de la Junta d'escrutini respectiva; els diputats a Corts, els diputats provincials y els delegats dels periodics adhesos públicament a l'Unió. El Consell executiu de l'Unió presidirà l'Assamblea fins que aquesta estigui constituida, passant tot seguit a prendre possessió la Taula elegida per majoria de vots.

V.—L'Assamblea un cop constituïda reglamentarà les seves funcions. El Consell provisional de l'Unió dirigirà tots els treballs preparatoris fins al moment de constituir-se l'Assamblea y promourà l'estudi previ de les questions d'organització y de tècnica que s'hi discutiran, però que les deliberacions d'aquella tinguin ja un fonament solid inicial.

VI.—Queda constituïda a Barcelona, en el domicili del president del Consell provisional de l'Unió Federal Nacionalista Republicana, una oficina de reclamacions y consultes referents a la constitució de les jutes municipals y de l'Assamblea. Tots els periodics adherits a l'U. F. N. R. publicaran integres la Convocatoria y les Regles pera l'elecció de representants, enviant un exemplar del número en què s'publica al president del Consell provisional, Ronda de Sant Pere, 5, primer, Barcelona.

BATALLADES

EMBLA que realment va endavant el projecte de concedir dietes als diputats, ideat pel comte de Romanones y que, d'aprovarse com s'espera, comensarà a regir el dia primer del proxim any. Els representants del país tindran assignades vinticinc pessetes per barba y per sessió, però pera cobrarles serà precis que hi assisteixin. Se procedirà al Congrés com a la taula d'en Bernat: el qui no hi sigui, no hi serà comptat.

No'n desagrada l'idea, doncs, amics de donar a cada hú lo seu, sempre hem cregut que'n qui fa una feina natural es que la cobri; però, y dels diputats que en lloc de treballar pel país treballen *pro domo sua*, ¿què'n farem? També cobraran aquests? No seria, al contrari, just y equitatiu que se'l obligués a entregar a l'Estat un tant per cent dels beneficis que'l carrec els proporciona?

El problema es forsa interessant y val la pena de no deixarlo en l'aire.

Un diputat que vostès coneixen y nosaltres també té la paraula pera ilustrarnos sobre l'assumpte.

Fa ja uns quants dies que *El Imparcial*, capità del *trust* de la premsa madrilena, tracta ab extrémant carinyo an en Canalejas. Bon governant, jefe energic, politic afortunat... ideomaní per aquella boca!

¿A què's dèu aquet canvi? Serà que don Josep no es el mateix home de setmanes enrera? O es potser que *El Imparcial* s'ha arrepentit dels seus errors y noblement vol confessarlos?

No, sevors: es senzillament que's dona ja per cert que dintre de poc quedaran vacants varies carteres, y el senyor Gasset, amo d'*El Imparcial*, que no pot viure sense ser ministre, vol provar si'n pesca una.

Aquells y no altres són sempre els movils de les campanyes del *trust*.

Tots els ideals d'aquesta gent caben dintre d'un plat.

Tot un Nunci, set o vuit bisbes, un grapat de canonges y la mar de capellans y vicaris se reuneixen a Barcelona ab motiu de celebrar-se aquí la titulada «Quinta Semana Social».

Ja ho veus lector: Pia't d'en Canalejas! Ell que va assegurar que'l envia a tots a la quinta...

Y tenia raó.
Volia dir a la quinta... Semana Social.

Blancs y rojos.

Un grapat de vespres seguits hi ha hagut botafocades a la Rambla, ab motiu de toparse els venedors de diaris dels dos grups polítics intransigents: carlistes y radicals.

Naturalment, els que's barallen són pobres infelisos que no'l s'ha hauria d'anar res.

Sempre passa així:

Els que peguen y reben, al carrer; els atiadors, a caseta.

No hi ha mal que per b'no vingui.

L'iglesieta de Sant Cugat ha sigut reformada a la moderna, ab una ornamentació tan elegant y tan chic que, més que temple pera diríssima, sembla un *cabaret* pera anarhi a fer xerinola.

L'altre dia el senyor bisbe hi celebrà la festa de reconciliació.

El rector de la parroquia, fentli els honors de la barraca, diu que li deia:

—Veu quina monada?... Y pensar que tot això ho devem als fets vandals!

—Ja té raó... ja te raó... De tot s'ha de donar gracies a Deu.

MATARÓ, 18 de Novembre.

Ahir fou acompañat a sa darrera estada el cadavr del que fou don Jaume Mora y Lloveras, ex-regidor d'aquest municipi y republicà de tota la vida.

El senyor Mora ha mort als 60 anys, voltat de la bona amistat y la veneració de tots els correligionaris, que veiem en ell un model exemplar de virtuts civiques y d'amor al lliure-pensament y a la República.

L'acte de l'enterrament, que resultà brillantissim, fou purament civil.

Acompanyem a sa desolada familia en el just dolor que l'affligeix.

ANGLESOLA, 20 de Novembre.

Ab motiu d'estar de novenari d'ànimes, se presenta el nostre coronilla davant del senyor mes-

tre d'escola pública recomanantli no fes classe durant els esmentats dies, o be la comensés una hora y mitja més tard, y el senyor mestre contestà que ja ho diria als nois. En efecte, quan estigué tots reunits, el senyor mestre exposà el *plan del coronilla*, y fou contestat per la majoria que ells preferien comensar a la mateixa hora, y que qui volgués anar a sentir el sermó, que hi anés; y l'estudi seguì com els demés dies.

Me crec, senyor director, que aquets nois meixen un calorós aplaudiment.

En aqueix cas s'hi trobava també en Josep Bosch, suscriptor de LA CAMPANA, y pel bé del poble li demano per favor que ho publiqui.

CASSÀ DE LA SELVA, 21 de Novembre.

El dia tretze d'aquest mes els catòlics d'aquest poble celebraren una vetllada, en la qual hi prengué part, donant una conferència, un sacerdot foraster. Dit mossén les emprengué a *garrotada seca* contra els rics, calificantlos d'egoistes y avars, dientlos que sols procuraven portar els diners als bancs, no empleantlos pera res en industries, y que's preocupava molt poc que'l obrers se morissem de gana mentres ells anessin tips.

Els digué també que ells eren forsa culpables dels fets de Juliol de l'any passat, puig tot fou efecte de les necessitats y miseris.

Després de perorar una estona en aquesta forma, el bon senyor se'l vegé pres d'una gran sorpresa, y instantaniament plegà el seu discurs, sensse poder comprendre l'auditori a què era deguda aquesta actitud.

—Hi hauria algú de vostès que'm sabés dir qui va ser aquest mano que feu plegar a dit senyor?

MONISTROL DE MONTSERRAT, 22 de Novembre.

Decididament, degut a les provocadores interperiances dels partidaris de la fosca, en l'esperit liberal d'aquest poble va verificantse un desvetllament falaguer y encoratjador; per de prompte, s'ha lograt lo que semblava impossible: l'unió de tots els que professsem ideals democràtics, que era la més primordial de les nostres necessitats. La malvada aranya negra, que ja's creia reina y sevanya de la nostra estimada vila, no sabentse averir ab aquesta inesperada conjunció, escampà la seva verínosa baba en forma de fullaraca indecenta, que la part sana del poble sab despreciar com se mereix. A nosaltres, la veritat, se'n fa bastant difícil la lluita, ja que no comprem, per ara, ab medis pera publicar un periòdic, com ells. No es extrañ; nosaltres no vivim de l'usura, ni anem a la capsalera del llit dels moribons a esporugir-los ab el foc de l'infern pera ferlos esquitxar els seus interessos; tampoc comptem ab protectors com els que ells tenen, ni ganes, ja que la majoria d'ells tenen les fortunes pastades ab llàgrimes y sang dels seus explotats. No obstant, la comissió nomenada pera continuar la campanya anticlerical empresa creu haver trobat un medi pera sortir airosa en la seva tasca, el qual consisteix en convidar a tots els amics que simpatisen ab l'obra anticlerical, a que contribueixin ab els seus donatius al sostentiment de la mateixa. Són ja en número bastant important els que contribueixen ab la seva quota setmanal, però encara no's recauda lo suficient pera donar una batuda formidable a la gentussa negra; per lo mateix, esperem de tots els amics que reflexionin sobre's sacrificis que tenen de realitzar els nostres avant-passats per la llibertat de conciència, perquè les vides ofertes per ells en les fogueres de l'Inquisició, quin sol record fa estremir d'horror totes les nostres fibres, valen alguna cosa més que un ralet setmanal. De no escoltar els nostres precs, creurem que la tirania encara els tracta massa be, y molt ens costa creure que'l qui es coquí pera sacrificar el xavo, està disposat a vessar la seva sang per la llibertat. Es necessari celebrar mitings, vetllades, conferències, difundir els llibres, follets y periodics anticlericals, y tot això no pot ferver actualment sense diners. ¡Apà, apà! ¡Somos o no somos!

A constituir un senyalat triomf pera'l seu autor el discurs que don Lluís de Zulueta pronuncià diés enrera al Congrés ab ocasió de discutirshi la *llei del cendau*. L'oració parlamentaria del jove diputat per Barcelona fou concisa, curta; però d'una eloqüència, d'una claretat y d'una lògica perfectes. Ab justicia pot aplicàrseli allò de: «poques paraules y ben dites».

Feia mesos que'l projecte de *lleu del cendau* era comentat en els articles dels periodics, en els discursos dels aplecs y en les trones de les iglesies; durant algunes setmanes ocupà als sevadors, que finalment l'aprovaren; dies hò que's debatia la qüestió al Congrés, entre l'espèctec de la pirotecnia oratoria dels carlins. Y fins que en Lluís de Zulueta parlà no s'atribuí al famós projecte—més famós que digne de fama—el seu exacte, el seu just valor. En quant a valor propi, intrínsec, es quasi nul: se tanca la porta a les associacions monàstiques, però's deixa oberta nombroses esclerxes per les quals els interessats podran passar. El seu valor positiu està en que s'ha presentat sense'l consentiment de Roma y en que marca en la qüestió religiosa una orientació civilista. Y es tan poqueta cosa això, sobre tot tenint en compte l'endarreriment de la legislació espanyola en aquesta matèria y la circumstància d'esser el senyor Canalejas el politic més avansat de la monarquia, que no es possible evitar una impressió de desconfiança davant de l'actual Govern.

La resposta del senyor Canalejas al vibrant discurs del diputat català no es pas satisfactoria. El president del Consell estigué més eloqüent que convincent. Si, com diu y repeteix, compta ab la confiança de la corona pera realisar el seu programa de reformes en la qüestió religiosa, no's concebeix com triga tant a fer alguna cosa que valgui la pena. El primer problema important que en aquest punt cal abordar es el de la *lleu d'Associacions*. Doncs be: el senyor Canalejas ne parla d'una manera tan vaga, que's veu be que en el seu cap roman encara el futur projecte en estat de nebulosa. Una cosa igual li passa quan aludeix a la *lleu d'Ensenyansa*; per lo que diu, no se sab si pensa adoptar, en lo relatiu a l'ensenyansa escolar de la religió, el tipus neutre cristia d'Alemanya, o el catòlic voluntari de Bèlgica, o el laic de França. Lo més probable es que, a hores d'ara, el nostre primer ministre no sàpiga lo que farà ni lo que proposarà.

Ab el discurs d'en Lluís de Zulueta el president del Consell ha rebut una forta esperona-

Roma y el Govern ja parlen de tornà a les relacions... Entre dos que se estimen les renyines duren poc.

* —Notícies de Madrid...

—¿Bones?

—Fa de mal pronosticar.

Din que prompte hi haurà crisi.

—Si? Vaya una novetat!...

Com si aquesta malaltia no la patissim tot l'any!...

—Es que ara anirà de serio.

—Més de lo que avui hi va?

Veuras, registra't la bossa.

—Quants diners hi portes?

—Ai!

Lo de sempre, una miseria: ¡no més vint centims!

—Jo cap.

—¿Y què?

—¿Qué?... Tu diras, home; me sembla que està ben clar.

—Vols una crisi més sèria que aquesta?

—Prou!... M'has clavat.

* —No us ha arribat als oïdós?

—No la sabeu, doncs, la nova?

El colossal Canalejas

cria gallines!... Catorze

diu que'n té ja d'instalades

al galliner de la torre,

escullides a capritxo

y sense mica de solta.

—L'una es completament blanca,

l'altra negra com les mores,

aquesta té'l pit ab llunes,

aquella la quí roja;

n'hi ha de blavengues, de grises,

de petitetes, de grosses,

y, mireu si es estupenda

la xiripa d'aquest home,

ab tot y no entendrehi pisca,

per ara *totes li ponen*.

C. GUMÀ

Un excellent discurs

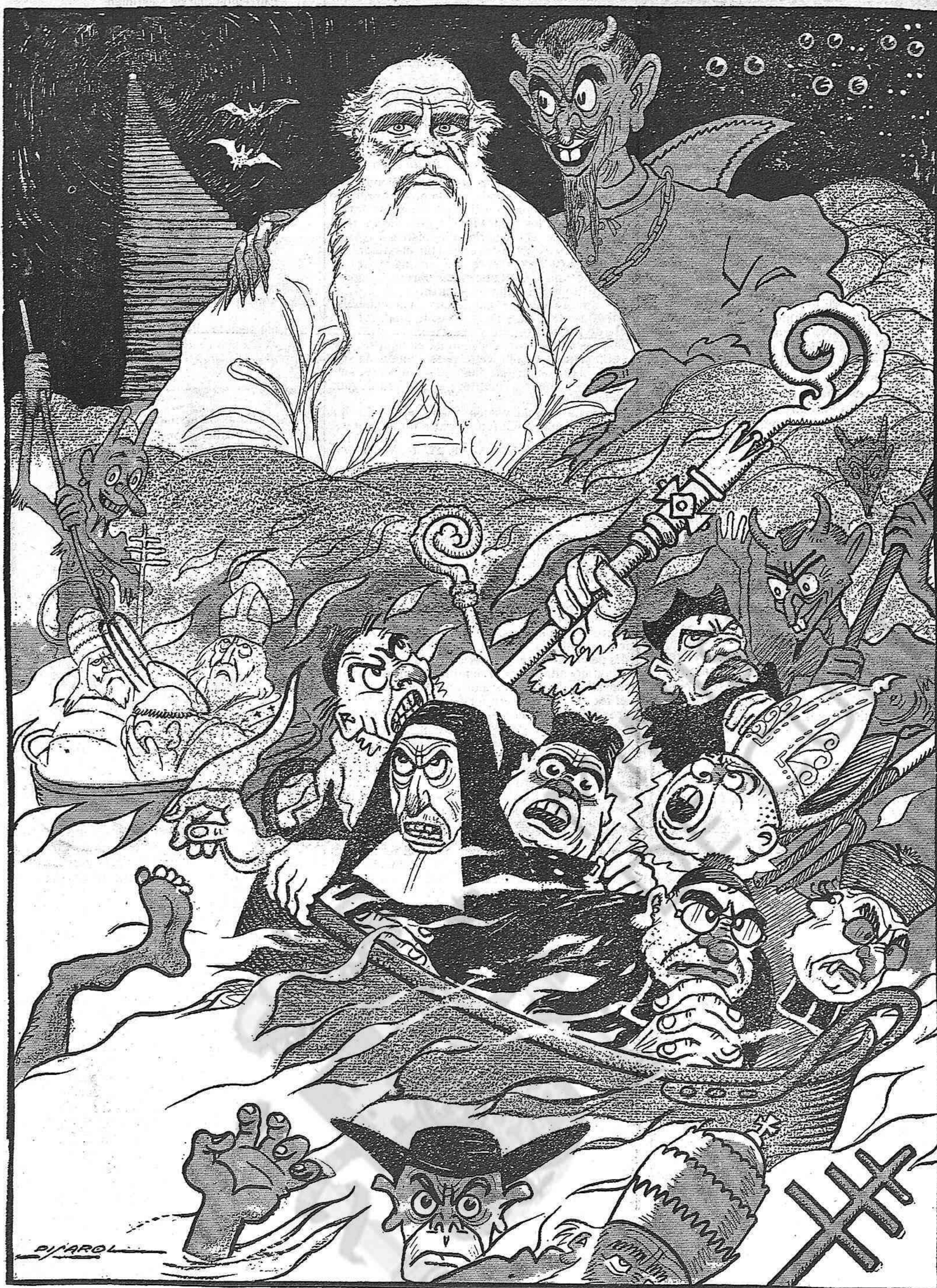

A constituit un senyalat triomf

pera'l seu autor el discurs que don Lluís de Zulueta pronuncià diés enrera al Congrés ab ocasió de discutirshi la *lleu del cendau*.

L'oració parlamentaria del jove diputat per Barcelona fou concisa, curta; però d'una eloqüència, d'una claretat y d'una lògica perfectes. Ab justicia pot aplicàrseli allò de: «poques paraules y

En Tolstoi, entrant al Infern

—Mosca!... Jo que no tenia altre afany que venir aquí pera fugir de la peste clerical... ¡Si'm descuido!...

da. Ha semblat pendre, de moment, una bona embranzida. Però el senyor Canalejas parla massa, discurseja massa, y corre el perill de que totes les seves energies s'esbravin en paraules. Resulta més un orador que un governant. Y a l'altura en que estem, les paraules sobre si no les accompanyen els fets. El senyor Canalejas vol imitar en els discursos al seu colega M. Briand; però no té en compte que M. Briand es, com ell mateix diu, un home de realisacions.

FULMEN

«El Diluvio» y en Gonzalo Rivas

Fot just corria el rumor de que en Gonzalo Rivas volia presentar un projecte de portada d'aigües a l'Ajuntament, que a les redaccions de L'Esquella y LA CAMPANA's tingueren coneixement d'alguns actes no gaire honrosos cometuts pel

dit senyor, d'una estada seva, bastant llarga, a la Model, amén d'altres antecedents, per cert gens edificants.

Confessem que, moguts per l'afany d'informar a l'opinió sobre aquest assumpte de les aigües y altmans de no fer les coses a la lleugera, practicarem algunes gestions encaminades a posar en clars els extrems apuntats. La nostra empresa topà amb alguns inconvenients. Més enterat o més sortós, ha pogut el firmant d'una fulla que aquells dies circula per aquí, y ens ha sigut enviada, posar en antecedents a l'opinió respecte de la vida y miracles de don Gonzalo de Rivas.

La fulla ha estat reproduïda pel Diluvio.

En Gonzalo de Rivas ha respondat a l'acle del Diluvio ab una substancial carta, de la qual n'extraiem les següents no menos substancials ralles.

Diu en així:

«A raiz de intentar presentar al Ayuntamiento de Barcelona mi proyecto para la traída de aguas, en el Café de la Lonja me presentaron los señores don Alfonso Guardiola y don José Campaña á un señor desconocido hasta entonces para mí, llamado don José Costa y Casanovas, redactor de El Diluvio.

Este señor pretendió que yo le entregara DIEZ MIL PESETAS en pago de la publicación en El Diluvio de artículos favorables á mi proyecto de traída de aguas.

Como esto no se realizó, yo presumo que bien puede haber influido aquella negativa en la campaña difamatoria que se me hace.

Dándole gracias por la publicación de las anteriores líneas, se ofrece de usted atento s. s. q. b. s. m.—Gonzalo de Rivas.

REPICS

ESPRÉS de donar compte de l'arribada del nou Governador civil, La Publicidad fa constar que «no se sabe si el señor Portela Valladares viene á Barcelona en calidad de amigo de Moret y Suárez Inclán ó si, por el contrario, viene como servidor y subdito de Leroux.»

Leroux... Moret... por el contrario... Pero ¿que vol dir l'estimat colega que hi ha alguna diferencia entre l'un tipo y l'altre?

Endavant!...

Diu un telegrama, referent a la sessió celebrada pel Congrés el passat dissabte:

«El señor Pi y Arsuaga pide que cada isla de las cuatro de Canarias elija un diputado.»

Vetaquí un problema ben curiós y intrincat.

En aquell grup d'illes, fent cas omís de sis que son molt petites, hi ha: la Gomera, la Gran Canaria, la de Hierro, Fuerteventura, Lanzarote, Palma y Tenerife.

Ara be: si d'aquestes set illes no més n'hi ha quatre que son Canaries, les altres tres que resten ¿qué deurán ser?

¿Caderneres?

En Moret y en Canalejas

han tornat a quedà amics.

Falta ara sabè una cosa:

dels dos ¿qui ha enganyat a qui?

Segons un paperot lerrouxista que—encara que no gaire—circula per aquells mons de Deu, el dia en que la seva colla se resolgué a arrasar tot lo que recorda atavismes y odios, del monument al doctor Robert no'n quedará pedra sobre pedra.

Bravissim!... Però, escolti:

Y si un dia la tempestat d'indignació que lentament—ja! massa lentament—s'està formant en la conciencia de les persones decentes arriba a esclarir, ¿qué'n quedará de l'obra de don Alejandro y els seus tinents?

¿No ho sab?

Ja l'hi direm nosaltres.

La vergonya d'haverla tolerada... y la mala olor que, desaparegudes y tot, deixen encara, durant algun temps, les coeses corrompudes.

Indelicadeses inconsients.

La joventut federal projecta un homenatge a l'ex-diputat y ex-periodista don Eusebi Corominas.

L'homenatge consistirà, segons sembla, en l'entrega d'un pergami.

Ara vegin: a un bon senyor, a qui els de La Publicidad acaben de jubilar per veterano inservible, anarli a regalar un *pergamí!*...

No troben que es com si a una dama lletja li brindessin un mirall?

Ja era hora de que comensés l'exportació.

«Els frares caputxins de Pamplona han sigut cridats desde California pera implantar allí les seves ordres.»

Molt be.

Per mi ja tenen ordres d'anar... a California.

Els catòlics de les Basses de Sant Pere estan desconsoladissims perquè, per falta de diners, no's poden enllestar les obres de l'antiga parroquia.

—Per Sant Pere!... Pel gloriós Sant Pere!—exclamen els desolats devots.

Per Sant Pere!

No es el porter del Cel, Sant Pere?

Quan passi pel pla de la Boqueria, si me'n recordo, li compraré un *llavero*.

En Miranius ha fet campana de Doctrina. Son pare, que ho ha descobert, l'emprèn a l'arribar a casa.

—Còm es que avui no has anat a la llissó de Doctrina?

—Oh, perquè avui tocava el «sant sagrament del matrimoni»... y com que jo encara'n tinc per dies, dé casarme...

CORRESPONDENCIA

Cavallers: M. Sust: El xisto està bé, parlat; escrit no resultaria.—J. C. S.: No es que estigué malament; es que no es gènero pel de LA CAMPANA, en el que hi casen millor treballs de crafte polític o social.—E. R. (Caldas de Malavella): La firma de venir ab rúbrica al peu de la carta.—J. R. (Mataró): Queda servit. Li està bé?—Raquim: Del espai disponible dependrà el que vagi aquí o allà... o que no vagi enllloc.—G. E.: Farem els possibles.—M. E.: Si hi cab per què no?—J. M. Sureda (a) Andari: No'm fan prou pel pes.—A. B. C.: Les repassarem ab calma y decidirem.—A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: Rebutys y feta la tria—esperaran el seu dia.—A. D. P.: Si ens vaga l'esmenarla, sí, senyor.—J. C.: El monoleg es molt comic; si l'allargués y el cuidés y el posés en net (vull dir net de porqueries sicalíptiques) encara potser l'hi pendrien al Romea. De pitjors se'n veuen.—S. S. (Ampurdanès): No'n convenen.—Joan Antic Puquí: Alguna cosa s'aprofitarà.—A. T.: Massa llarga. Això dit en dèu línies, potser sí que faria.—Pep Sabaté: Van a la tanda corresponent.